

vpob

Verkiezingsprogramma

“SAMEN VOORUIT!”

Gemeenteraadsverkiezing 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	pagina 2
Betaalbaar en prettig wonen	pagina 3
Woningbouw Groene omgevingsvisie Energiearmoede	
Duurzaam en gezond leven	pagina 5
Duurzaamheid en klimaat Volksgezondheid Veehouderij in de toekomst Van afval naar grondstof	
Veilig en vertrouwd in eigen dorp	pagina 9
Orde en handhaving Verkeer Hulpdiensten Vuurwerk	
Warme zorg en toegankelijke ondersteuning	pagina 11
Zorg doe je samen Dorpsverbinder Zorgtaken Vergrijzing en mantelzorg Verborgene armoede Verslavingsproblematiek Inburgering	
Meepraten, -denken en –doen	pagina 13
Bestuurscultuur en burgerparticipatie Communicatie Laaggeletterdheid Digiwijs Klantcontactcentrum	
Zelfstandig door samenwerken	pagina 15
Ambtelijke samenwerking Samenwerkingspartners	
Toekomst voor jongeren in Baarle	pagina 16
De jeugd heeft de toekomst Onderwijs van A tot Z Jeugd dorpsverbinder	
Een leefbaar en levendig dorp	pagina 18
Centrum Recreatie Sport Cultuur Nieuw Cultuurcentrum Baarle	
Economie, toerisme en financiën	pagina 20
Actie voor een duurzame economie! Toerisme met toegevoegde waarde Financiën	

Voorwoord

De Vooruitstrevende Partij Baarle (VPB) staat na 44 jaar nog steeds voor verandering, vernieuwing en duurzame ontwikkeling. Met gezond verstand durven wij verder te denken dan het eigenbelang. Wij staan voor een mensgerichte benadering en aandacht voor de sociaal zwakkeren.

De VPB werkt vanuit de basis van een gemeenschap die omkijkt naar elkaar, altijd met oog voor de menselijke maat. Wij willen een gemeente waar iedereen kan meedoen, mag zijn wie hij is en waar de mensen die het nodig hebben geholpen worden, zonder overbodige bureaucratie. Wij richten onze blik daarbij altijd op een duurzame toekomst met een gezonde balans tussen mens, dier en milieu. We lopen niet weg voor de opgave van verduurzaming waar de wereld voor staat!

De maatschappij en de wereld om ons heen veranderen. Nieuwe uitdagingen vragen om nieuwe oplossingen. Daarvoor is actief beleid, regie en samenwerking nodig. Samenwerking met inwoners, maatschappelijke organisaties, andere raadsfracties en gemeenten in de regio aan beide zijden van de grens.

Wij laten ons niet leiden door angst of zelfbehoud, maar gemeenschappelijke belangen, doelen en toekomstperspectief. De dynamiek tussen alle belanghebbenden maakt het niet makkelijk en vraagt om creativiteit, een frisse blik, ruimte voor innovatie en lef! Alleen ga je sneller, samen kom je verder!

Lijsttrekker Janneke van de Laak:

“Als me gevraagd wordt naar hoe ik in het leven sta, denk ik altijd aan deze quote: “mijn hart is groen en zit links”. Dat is precies hoe het bij mij zit en waar de VPB voor staat.

Vanuit dat gevoel wil ik me als raadslid de komende jaren weer gaan inzetten om gezamenlijk een beter Baarle te realiseren! Dat doe ik niet alleen, want we hebben een mooie, gevarieerde lijst met zowel jonge als ervaren leden. Hopelijk kunnen we daarbij op jouw stem rekenen!”

Ons verkiezingsprogramma is gebaseerd op onze waarden: sociaal en groen. Het is ons voorstel voor praktische verbeteringen waar we de komende jaren aan willen werken. Afstemmen en bijsturen zal nodig zijn, maar je kunt er als kiezer van op aan dat we dat altijd zullen doen volgens onze kernwaarden!

Wij willen een bijdrage blijven leveren aan de toekomst van Baarle. Dat kan alleen met de steun van onze leden en kiezers. Spreekt ons verkiezingsprogramma je aan? Doe dan mee met de VPB, want **samen komen we vooruit!**

Het bestuur van de Vooruitstrevende Partij Baarle

Betaalbaar en prettig wonen

Woningbouw

Het is sinds de oorlog niet zo moeilijk geweest om aan een betaalbare woning te komen. Dit is vooral merkbaar voor starters op de woningmarkt, maar ook mensen die willen doorgroeien van huur- naar koopwoning en senioren die kleiner willen gaan wonen, ondervinden problemen.

Het woningtekort zal steeds groter worden, omdat onze gemeente niet alleen moet zorgen voor woningen voor onze eigen inwoners, maar ook een taak heeft gekregen vanuit het Rijk voor de regionale woningvoorraad. Om het tekort op te vangen, zullen er in ons dorp ongeveer 300 extra woningen gebouwd moeten worden.

Onze oplossingen:

- Wij zetten in op een **gevarieerd woningbouwprogramma** waarbij er, naast starters, ook oog is voor doorstroming en duurzame, betaalbare en levensloopbestendige woningen. Daarbij zetten wij primair in op eigen projecten. Daarnaast willen we als gemeente meer invloed op projecten van ontwikkelaars. Dit betekent ook dat we willen onderzoeken of er bij nieuwbouwproject "Lanen van Baerle" meer woningen kunnen komen in het betaalbare segment, sociale huurwoningen en levensloopbestendige woningen. Voor nieuwbouwproject Loverenbeemd fase 2 willen we een wijk die gevarieerd is: vooral aanbod in de betaalbare middenklasse, maar ook ruimte voor starters, sociale huurwoningen en levensloopbestendige woningen. Wij vinden ook dat er nu voortvarend doorgepakt moet worden op de verbouwing van woonzorglocatie Janshove.
- Wij willen dat in een **herziene woonvisie** duidelijkere keuzes worden gemaakt met daarbij een **actief grondbeleid**. Dat betekent dat de gemeente grond moet verwerven voor woningbouw en meer invloed moet uitoefenen op planning, voortgang en het type woningen dat wordt gebouwd. Denk hierbij aan het gebied binnen de randwegen of grond van vrijkomende agrarische bebouwing in en aan de rand van de kernen van de dorpen.
- De gemeente moet **speculatie actief tegengaan**. Bijvoorbeeld door het instellen van een **zelfbewoningsplicht** en een **opkoopbescherming** voor woningen tot de NHG-grens.
- We willen productieafspraken maken met woningbouwcorporaties zodat ze **meer betaalbare, duurzame sociale huurwoningen** realiseren, die bovendien levensloopbestendig zijn. Ook met sociale partners kijken we naar (innovatieve) tijdelijke oplossingen voor specifieke doelgroepen zoals statushouders, jongeren, senioren, arbeidsmigranten, woonwagenstandplaatsen, etc.
- Veel jeugd vertrekt uit Baarle door het tekort aan woningen. Wij willen **starters** op de woningmarkt meer mogelijkheden bieden en mensen die een sociale, maatschappelijke of economische binding hebben deels voorrang geven.
- De gemeente moet **meer ruimte maken** voor (innovatieve) betaalbare zelfbouwlocaties en projecten, bijvoorbeeld voor ouderen of mensen met een hulpvraag die zich verenigen, woningsplitsingen of inwoners die een gezamenlijke bouwopgave willen realiseren (CPO). Denk ook aan tijdelijke of alternatieve projecten, bijvoorbeeld Tiny Houses.
- Nieuwe bouwkavels worden niet meer standaard aangesloten op het gasnetwerk. De VPB wil korting op de grondprijzen geven voor mensen die wat betreft duurzaamheid verder willen gaan dan de wettelijke bouwnormen, bijvoorbeeld als ze een **energieneutrale woning**

bouwen. Daarnaast wil de VPB een extra subsidie voor mensen die hun bestaande woning “van het gas” afhaken.

Groene omgevingsvisie

De nieuwe omgevingswet bundelt en moderniseert alle oude wetten voor ruimtelijke ordening, bouwen, milieu en leefomgeving en moet halverwege 2022 ingaan. Hiervoor zijn een aantal zaken belangrijk om op orde te brengen en scherper te beschrijven:

- **De omgevingsvisie moet geactualiseerd** worden, want deze voldoet nog niet aan alle voorwaarden van de omgevingswet. Dit is de uitgelezen kans deze te voorzien van duidelijke kaders op het vlak van duurzaamheid en de energietransitie. Daaronder valt natuurherstel, groenvisie en klimaatadaptatie (water). Maar ook gezondheid en een aangenaam leefklimaat (geurgebiedsvisie) verdienen hierin een plek.
- Al lang worstelt de gemeente met het bestemmingsplan buitengebied. Dit zorgt voor enorme kosten, rechtsonzekerheid en willekeur. Dit leidt tot rechtszaken die tot de Raad van State worden uitgevochten. De VPB maakt werk van een nieuw **omgevingsplan buitengebied** en aansluitend, een herziening en omzetting van het omgevingsplan centrum.
- Met het **Masterplan Centrum**, het mobiliteitsplan en de groenvisie is een begin gemaakt met de inrichting van de dorpskernen. Nu moet er een duidelijke planning komen die daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Wij willen geen 20-jarenplan voor het centrum, maar een project dat samen met Baarle-Hertog binnen afzienbare termijn wordt uitgevoerd. De focus ligt daarbij op het gebied: Sint Annaplein-Singel-Nieuwstraat-Loswal richting het nieuwe Cultuurcentrum. Wij vinden het heel belangrijk dat er, bij de uitvoering en uitwerking van alle visies, ook ruimte is voor inspraak en betrokkenheid van onze inwoners.
- Een **gezond en prettig leefklimaat** is ons doel. Wat de VPB betreft is in alle ruimtelijke plannen oog voor gezondheid en veel ruimte voor natuur, fietsers en voetgangers. Een dorp waar de automobilist mag komen, maar wel te gast is.
- De gemeente moet heel kritisch zijn op bomenkap en invulling geven aan de herplantingsplicht. Oude bomen hebben een hogere ecologische waarde dan jonge bomen en dragen meer bij aan het voorkomen van hittestress. Om dit verlies te compenseren komen wij met het voorstel **één boom eruit, twee bomen terug**. Indien dat niet op eigen terrein kan, gaat de gemeente een inwoner-bos aanleggen waar de bomen terugkomen. Ook gaat de gemeente wat ons betreft actief bewijst vragen van de herplanting.

Energiearmoede

Wij vinden het belangrijk dat iedereen mee kan in de verduurzaming en de energietransitie. Daarbij hebben wij in het bijzonder oog voor zogenoemde energiearmoede. Wij willen voorkomen dat duurzaamheidsmaatregelen ertoe leiden dat inwoners niet meer rond kunnen komen. We willen deze armoede bestrijden door duurzaamheidssubsidies in te stellen voor lage inkomens en hen gerichte hulp en informatie aan te bieden over mogelijke besparingen.

Duurzaam en gezond leven

Duurzaamheid en klimaat

We moeten de klimaatverandering en effecten daarvan op de natuur en leefomgeving bestrijden. Dit doen we door onze CO2 uitstoot te verminderen tot nul in 2050, meer duurzame energie op te wekken, het bevorderen van **biodiversiteit**, het verkleinen van onze veestapel, **klimaatbestendige** ruimtelijke ordening, het verduurzamen van onze huizen en leefgewoontes, en bij te dragen aan een **circulaire economie**. Hoe geven we dat vorm?

- De vastgestelde duurzaamheidsvisie biedt goede handvatten. Wel moet deze visie geactualiseerd worden met het huidige regeerakkoord en de Europese Green Deal. Vooral het doel van de **CO2 uitstoot vermindering** moet verhoogd worden naar 55% in 2030. Maar het is vooral belangrijk dat er een concretere en **ambitieuzere uitvoeringsagenda** wordt opgesteld en dat we die ook gaan realiseren!
- Vanuit de regio wordt de invulling van verschillende klimaatdoelen bepaald. In het geval van de **Regionale Energiestrategie (RES)** worden ons verschillende opties voorgelegd. Tot 2030 zet de gemeente vol in op **energie besparen**, bijvoorbeeld door isoleren, led-verlichting en meer **duurzame opwek**, door zonnepanelen op het dak bij woningen en bedrijfsdaken. Ook wordt er uitvoering gegeven aan de **transitievisie warmte**. Wij willen deelname aan het energieloket, gezamenlijke inkooptrajecten en het beschikbaar stellen van duurzaamheidsleningen. Daarnaast willen wij meer laagdrempelige lokale subsidies, zoals een beloning als een bestaande woning van het gas afgaat, een extra subsidie op isoleren en acties voor led-verlichting.
- Voor de toekomst en **RES opgave ná 2030** willen wij dat alle mogelijkheden en gevolgen goed worden onderzocht vanuit alle invalshoeken. Inwoners en belanghebbenden moeten actief betrokken worden. Wij sluiten op voorhand geen opties uit, volgen de innovatieve ontwikkelingen en zoeken zelf actief naar kansen. De komende vier jaar moet er vanuit een nauwkeurig en breed participatieproces een richting worden gekozen die oplossingen biedt voor de toekomst. Daarbij moet rekening worden gehouden met de bestaande natuur of herstel daarvan, cultuurhistorie, de gezondheid van inwoners en realistische haalbaarheid. Door als gemeente de regie te houden, voorkomen we dat er een commerciële lappendeken aan maatregelen ontstaat, op plaatsen en manieren die niet wenselijk zijn. Wij zien deze opgave juist als kans en grijpen hem aan om nieuwe natuur te maken.
- Wij kiezen voor groene energie en mobiliteit. **Elektrisch vervoer** maakt een belangrijk onderdeel uit van CO2 reductie. Daar horen openbare laadpunten voor auto's en fietsers bij. De VPB wil komende twee jaar op alle openbare parkeerplaatsen laadpunten voor auto's realiseren. Daarnaast moet bij alle reconstructies een oplaadvoorziening aangelegd worden. Juist om elektrische mobiliteit voor iedereen toegankelijk te maken, ook voor mensen zonder eigen oprit. Bij fietsstallingen moeten mogelijkheden voor het laden van e-bikes worden gerealiseerd.
- Behalve het beperken van CO2 uitstoot moeten we ons ook aanpassen aan de klimaatveranderingen, ofwel **klimaatadaptatie**. Dat doen we door meer ruimte te geven aan waterberging in de kernen en het buitengebied. Daarnaast investeren we in robuustere natuur die de effecten van hitte vermindert en aankan. Wij willen nog meer inzetten op het afkoppelen van hemelwaterafvoeren. In het buitengebied willen we meer samenwerking met waterschap, agrarische ondernemers en natuurverenigingen aan beide zijden van de grens. We zoeken actief naar kansen om water

en natuur te combineren, bijvoorbeeld door meer meanderende waterlopen en overloopgebieden. Dit geldt voor gebieden zoals bij 'Land van Mark en Merkske' en diverse andere beekdalen die van hogere kwaliteit moeten worden.

We stimuleren klimaatadaptatie door campagnes en acties te organiseren, zoals deelname aan het **NK tegelwippen**, subsidie op de aanleg van **geveltuintjes**, **bijvriendelijke aanplantacties**, het belonen van afkoppeling van regenwater en een **nieuwe regentonactie**.

Volksgezondheid

Volksgezondheid en schone lucht, water en bodem zijn van groot belang voor de toekomst. Zorgvuldig omgaan met het milieu en onze leefomgeving is cruciaal voor het welzijn van de inwoners van Baarle en omgeving. Het is een onderwerp waar de gemeentelijke overheid een belangrijke rol in moet spelen.

Baarle-Nassau heeft het **Schone Lucht akkoord** maar gedeeltelijk ondertekend. Wij willen dat het akkoord volledig ondertekend wordt. Het is een akkoord tussen Rijk, provincies en een groot aantal gemeenten om de luchtkwaliteit permanent te verbeteren. Vervolgens moet er ook iets mee worden gedaan: een duidelijke uitvoeringsagenda, bijvoorbeeld door subsidie op schonere stookmethoden, bestaande woningen die van het gas gaan en een stopsubsidie voor mensen die de open haard weghalen of vervangen door een duurzaam alternatief.

Wij willen meer aandacht voor schone lucht en maatregelen om de gevolgen van te hoge concentraties fijnstof en stankoverlast terug te dringen. Bovendien hebben de Q-koorts en de coronacrisis nogmaals aangetoond dat er een aanzienlijk risico is op dierziektes die zich verspreiden naar de mens. Daarom pleiten we voor een aanzienlijke krimp van de veestapel in onze gemeente in de komende vier jaar. Helaas groeit de veestapel afgelopen jaren in onze gemeente nog steeds.

Veehouderij in de toekomst

Wij zijn er voor iedereen, ook voor onze boeren. Wij willen naar een duurzamere vorm van landbouw die boeren in staat stelt een goede of betere boterham te verdienen met minder dieren en minder uitstoot. Wij willen een luisterend oor bieden aan alle agrarische familiebedrijven. We gaan met hen het gesprek aan over de transitie naar een circulaire, grondgebonden en duurzame manier van landbouw. De industriële, intensieve vorm van veehouderij heeft op de lange termijn in ons kleine land geen toekomst. Wij verwelkomen de duurzame boerderij en willen deze mogelijk maken. Hoe we daar lokaal op inzetten?

- We gaan in gesprek met boeren die hun bedrijfsmodel willen wijzigen naar een meer **duurzame manier van veehouden**. Dit kan op veel manieren, bijvoorbeeld door hoogkwalitatieve, biologische veeteelt waar consumenten een betere prijs voor willen betalen. Dit kan ook door meer inkomsten uit combinaties met recreatie, zorg, lokale verkoop en natuurbeheer te verwerven. Verder zien wij kansen tot een actieve bijdrage aan de energietransitie, bijvoorbeeld door extra zonnepanelen op stallen en bedrijfsdaken voor inwoners die zelf geen mogelijkheden hebben voor zonnepanelen op hun dak.
- Wij zijn vóór het terugdringen van het aantal dieren in de stallen in onze gemeente, maar we hebben hier helaas geen lokale bevoegdheid voor. Wij verzetten ons daarom actief **tegen uitbreiding van de (intensieve) veehouderij** vanwege de gevolgen voor mens, dier, milieu en landschap. We willen de veehouderij koppelen aan "**grondgebondenheid**" zodat elke boer op eigen land het gros van zijn veevoer kan produceren en dat hij verantwoord zijn mest op eigen land kan afzetten (circulaire landbouw). De grote hoeveelheid gif, ammoniak, fijnstof (en daarmee samenhangende dierziektes) en stankoverlast zijn een grote bedreiging voor de volksgezondheid, de kwaliteit van ons (drink)water, het voortbestaan van flora en fauna, en het toeristisch potentieel van ons buitengebied. Technische oplossingen geven geen gewenst

resultaat en handhaving op overlast is gebrekkig. De enige echte oplossing is minder mest produceren door de veestapel te verkleinen.

- We zijn **tegen mestfabrieken**, omdat deze primair tot doel hebben meer dieren te kunnen houden. Bovendien kunnen mestfabrieken alleen blijven bestaan door subsidie. Ze leveren op de lange termijn geen bijdrage aan de circulariteit die we nastreven en de risico's voor de omgeving zijn groot. Alleen onder strenge voorwaarden kan lokale mestverwerking van een bedrijf zelf op eigen terrein bijdragen aan een gesloten bedrijfsvoering.
- Wij willen, waar mogelijk, langdurig niet-gebruikte **milieuvergunningen intrekken** van niet actieve veehouderijen. Zo ontstaat meer ruimte voor agrarische ondernemers die in transitie zijn, voor woningbouw en voor andere economische activiteiten. Onderaan de streep ontstaat ook meer ruimte voor natuurherstel.
- Wij willen **duurzamer agrarisch landbeheer** en een vermindering van het gebruik van landbouwgif, bijvoorbeeld door een verbod op glyfosaat. Duurzamer agrarisch beheer betekent bijvoorbeeld het natuurlijk laten begrazen van akkers en het aanleggen van ecologische akkerranden. Ook maken wij actief werk van het realiseren van de ecologische verbindingzones en het stimuleren van natuurlijke houtwallen. Wij initiëren afspraken over maai-momenten en over meer broedondersteuning voor weidevogels. De duurzame agrariër is onze partner in het rentmeesterschap van het buitengebied van de toekomst. Hiervoor is samenwerking tussen gemeente, agrariërs, natuurverenigingen, waterschap en provincie nodig.
- Wij zullen altijd oog hebben voor de **sociaaleconomische effecten** van maatregelen voor iedereen, dus ook voor de boeren en de gevolgen die de omschakeling of stopzetting van hun agrarisch bedrijf heeft. Door de transitie naar een grondgebonden landbouw ontstaan er nieuwe, levensvatbare kansen voor verblijfs- en ecotoerisme en vrijkomende agrarische bebouwingen.

Van afval naar grondstof

Afval is een breed thema. De "VANG (Van Afval Naar Grondstof)" doelstellingen zijn ontwikkeld om gemeenten de nodige stappen te laten zetten naar een **circulaire economie**. Wij kijken verder naar **actieve afvalreductie**, bijvoorbeeld door in overleg te treden met ondernemers om minder verpakkingsmateriaal te gebruiken en plastic voor eenmalig gebruik te verbannen. Het doel van de circulaire economie is om uitputting van natuurlijke bronnen en schade aan onze leefomgeving te voorkomen.

Afgelopen raadsperiode is op een ondoorzichtige en weinig democratische manier besloten ons afval op te laten halen door afvaldienst IOK. Deze Vlaamse onderneming is ook verantwoordelijk voor het ophalen van het afval van Baarle-Hertog. Via de statuten van de Enclaveraad zitten alle inwoners van Baarle-Nassau nu 18 jaar lang vast aan IOK.

We hadden liever gezien dat er een keuze was gemaakt op basis van participatie en duurzaamheidsdoelstellingen, in plaats van via de Enclaveraad. Echter, uiteindelijk maakt het niet uit wie ons afval ophaalt, als de doelstellingen maar worden behaald. Het moet gaan over beter omgaan met ons afval, zodat zoveel mogelijk reststromen ontstaan die opnieuw ingezet kunnen worden als grondstof. Met dat in het achterhoofd streven wij naar:

- Wij vinden het belangrijk dat de overstap naar IOK voor iedereen **betaalbaar** blijft en de grootste vervuilers de zwaarste lasten dragen. Wij zullen toezien op een evaluatie en schuwen een bijstelling van de tarieven niet om de lasten eerlijk te verdelen en de doelen van afvalscheiding te gaan halen.

- Een verandering van afvalinzameling door financiële prikkels (kiloprijs) zoals nu is ingevoerd, geeft risico op **afvaldumping**. Dat is hoe dan ook asociaal en moet aangepakt worden. Punten van aandacht zijn het meteen ophalen bij meldingen in de **buitenbeter app**, het niet laten verrommelen van centrale inleverpunten en het achterhalen van degene die gedumpt heeft en daarop **handhaven**.
- We willen het mogelijk maken **snoeiafval vaker gratis** af te leveren bij de milieustraat, zodat inwoners geen onnodige tweede GFT container nemen. Zo vergroten we de service zonder hoge extra kosten voor de hele gemeenschap. Ook willen we voorlichting geven over **composteren** op eigen terrein, iets dat zeker bij grotere tuinen een prima alternatief is.

Veilig en vertrouwd in eigen dorp

Orde en handhaving

Ons mooie Baarle-Nassau moet een veilige plek zijn voor alle inwoners. Ondernijning is slecht voor het vertrouwen in de rechtsstaat. Wij kiezen voor strenge naleving en handhaving van de wet, in het bijzonder waar het om drugs-en milieudelicten gaat. Dat betekent inzet van fiscale, financiële en bestuursrechtelijke instrumenten, maar zeker ook ogen en oren in de gemeenschap. Daar hebben we een benaderbare wijkagent voor nodig en een actieve BOA, zodat ook kleine ergernissen na melding snel worden aangepakt.

We willen dat de wijkagent en BOA nauwe contacten onderhoudt met het sociaal team en het dorpssteam voor wat vaak een multidisciplinaire aanpak vereist, bijvoorbeeld bij problemen van mensen met verward gedrag.

In ons unieke enclave dorp met de verschillende wetten van Nederland en België is handhaving ingewikkeld. Daarom moeten we als het om criminaliteit gaat beter samenwerken met Baarle-Hertog. Dit bereiken we door bestuurlijk overleg, afstemming bij twijfel over rechtspraak en te streven naar het delen van informatie en bevoegdheden tussen de Nederlandse en Belgische politie.

Verkeer

- De VPB wil dat de gemeente actiever wordt in de uitvoering van **snelheidsbeperkende maatregelen** uit het mobiliteitsplan en dat knelpunten snel worden aangepakt. Verkeersoverlast kan en moet worden verminderd. Het wegennet moet op diverse plaatsen worden vernieuwd en het is tijd voor groot onderhoud. Dit geldt niet alleen voor Baarle-Nassau, maar ook voor Ulicoten en Castelné. Onderhoud biedt daarnaast een natuurlijk moment voor snelheidsbeperkende aanpassingen.
- De inwoners van **Castelné** hebben veel last van sluipverkeer vanuit Hoogstraten. Dit verkeer moet gereguleerd worden, bijvoorbeeld door toegangsbeperkende maatregelen en veilige zones voor fietsers. Castelné mag niet gezien worden als randweg van Hoogstraten. Deze maatregelen moeten worden genomen in overleg met de inwoners van Castelné, de buurtraad en de Belgische gemeente Hoogstraten.
- In **Ulicoten** is de snelheid in de Dorpsstraat al lange tijd onderwerp van gesprek. Snelheidsbeperkende maatregelen van met name doorgaand verkeer, moeten daar worden genomen in overleg met de inwoners en dorpsraad. Ze moeten voldoende robuust zijn zodat ze niet gesaboteerd kunnen worden.
- In Baarle-Nassau zijn al meerdere reconstructies gaande of gepland. Wij willen dat bij al deze plannen duidelijk aandacht is voor **meer groen**, dat grote bomen waar mogelijk worden behouden en dat nadrukkelijker rekening wordt gehouden met voetgangers en fietsers. Er moet specifiek aandacht zijn voor **toegankelijkheid** voor mensen die een rollator, invalidenwagen of scootmobiel gebruiken.
- Reconstructies moeten altijd met **inspraak** van omwonenden worden vormgegeven. Daarnaast moet bij een straat die een algemene functie heeft in doorstroming of ontsluiting, ook altijd de mogelijkheid worden geboden voor de inbreng van overige inwoners en andere belanghebbenden.
- De **bebouwde kom** moet een veilig gebied zijn, in het bijzonder voor kinderen. De auto is te gast. Wij zetten ons daarom in voor een maximumsnelheid van 30 km/uur in de gehele bebouwde kom. Dus ook op de plaatsen waar het mobiliteitsplan dat nog niet heeft voorzien.

Waar geen reconstructie gepland staat, willen we aanpassingen doen zoals drempels of andere snelheid vertragende maatregelen in combinatie met voldoende toezicht op de maximale snelheid.

- Met de komst van de randweg is er veel minder vrachtverkeer in het centrum. Toch blijft **groot landbouwverkeer** zorgen voor overlast en gevaarlijke situaties, zowel als gevolg van de grootte van de landbouwvoertuigen als de snelheid waarmee ze door de dorpskern rijden. Daarom wil de VPB in gesprek met bedrijven. Als mogelijke oplossingen zien wij: de maximumsnelheid handhaven, adviesroutes voor landbouwverkeer en een actieve lobby (samen met andere gemeenten met een randweg) bij de provincie voor toestemming om groter landbouwverkeer (met een kenteken) over de randweg te laten rijden. Samen staan we sterk, juist mét andere gemeenten.

Hulpdiensten

Een brand houdt niet op bij de grens. Omdat onze gezamenlijke brandweer zowel opereert in een gebied wat onder onze (Nederlandse) veiligheidsregio valt en in een gebied wat onder de aangrenzende Belgische veiligheidszone valt, blijft goede samenwerking heel hard nodig. Gelukkig zijn daarin stappen gezet en die juichen we toe. We waken ervoor dat de samenwerking met de verschillende partners op orde blijft.

Ook een ramp houdt niet op bij de grens. Daarom maken wij ons hard voor een gecombineerde coördinatie bij rampenbestrijding en een gezamenlijke veiligheidsrisico kaart voor de gemeenten Baarle-Nassau en Baarle-Hertog.

Vanwege de lange aanrijtijd van de ambulance vinden wij het Basic Life Support (BLS) van de brandweer en het AED-netwerk heel belangrijk. Deze moeten goed onderhouden en waar nodig vernieuwd of uitgebreid worden.

Vuurwerk

De vuurwerkoverlast in ons dorp neemt steeds meer toe. Wij zijn voor een vuurwerkverbod voor particulieren. In plaats van individueel vuurwerk willen wij een nieuwjaarsevenement, georganiseerd in samenwerking met onze verenigingen en ondernemers.

Ook zijn wij bezorgd over de grote hoeveelheid vuurwerk die aangeleverd en opgeslagen wordt in Baarle, die verhandeld mag worden in het Belgisch deel van ons dorp. Dit geeft een grensoverschrijdend veiligheidsrisico en zorgt voor enorm veel overlast en irritatie bij inwoners van zowel Baarle-Nassau als Baarle-Hertog. Daarom willen wij in overleg met Baarle-Hertog kijken hoe we de vuurwerkverkoop in Belgische winkels, zeker in de dorpskern, kunnen beperken, verplaatsen of beter kunnen reguleren.

Warme zorg en toegankelijke ondersteuning

Zorgen doe je samen

Met de meeste inwoners van Baarle-Nassau gaat het over het algemeen goed. Toch vindt de VPB dat we als samenleving onze verantwoordelijkheid moeten nemen voor mensen die kwetsbaar zijn en hulp of ondersteuning nodig hebben. Baarle-Nassau is voor de uitvoering van de jeugdzorg, Wmo en andere zorgtaken toetreden tot de Regio Hart van Brabant. Wij vinden deze samenwerking een goede ontwikkeling, want door samen te werken binnen de regio, kan betere zorg worden geboden en gebruik worden gemaakt van kennis, kunde en schaalgrootte van alle deelnemers. Tegelijk blijven wij erop letten dat de menselijke maat niet uit het oog wordt verloren. Dat doen wij als volgt:

- **Ieder mens is uniek** en niet iedereen past in een hokje. Daarom is maatwerk nodig om af te stemmen om de juist ondersteuning te geven. Wij willen meer aandacht voor gelijke behandeling, kansen en **inclusie** van iedereen in Baarle.
- De gemeente moet het welzijn en de zorg garanderen **voor iedereen**, ook voor degenen die niet in staat zijn om zelf te regelen wat zij nodig hebben.
- We moeten voorkomen dat mensen die hulp nodig hebben buiten beeld blijven (zorgmijders) en daarom moeten **voorzieningen goed zichtbaar** en laagdrempelig toegankelijk gemaakt worden. Het is belangrijk om meer naar deze mensen toe te gaan en contact te maken.
- Wij vinden **preventie** een heel belangrijk onderdeel van de zorg. Met leefstijl- en bewegingsprogramma's zetten we bijvoorbeeld in op het bevorderen van de gezondheid van inwoners. Hierdoor kunnen ouderen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen.
- Als mensen **specialistische zorg** nodig hebben, moeten we die op tijd organiseren en niet te lang wachten. Dat doen we zo dichtbij mogelijk en het liefst thuis. Op tijd ondersteunen voorkomt dat een zorgvraag nog veel groter wordt, met bijbehorende kosten.
- In haar zorgtaken, vinden wij dat de gemeente moet handelen vanuit vertrouwen. We willen daarom een programma om werk te maken van **minder bureaucratie**. Dit doen we samen met mensen die gebruikmaken van zorg en de professionals die heel goed weten wat overbodige registratie of administratie is. Ook willen we ons laten inspireren door proefprojecten met regelarme bijstand bij andere gemeenten en onderzoeken wat we daarvan kunnen overnemen in Baarle.

Dorpsverbinder

Onze dorpsverbinder brengt sinds 2018 mensen bij elkaar. Ze stimuleert mantelzorg, vrijwilligerswerk en ondersteunt goede ideeën en initiatieven. Dit is een mooie basis, maar wij vinden dat er nog meer nadruk mag komen op signaleren en preventie-initiatieven, omdat daarmee zwaardere ondersteuning kan worden voorkomen. Dit kan onder andere door de krachten meer te bundelen en samen op te trekken met mantelzorgers, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties. Nu leveren soms meerdere organisaties dezelfde ondersteuning terwijl dit gezamenlijk wellicht beteren toegankelijker kan.

Zorgtaken

In 2015 zijn een groot aantal zorgtaken van het Rijk overgeheveld naar gemeenten. De basis voor deze bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid ligt in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet.

- De zorg begint met **goede informatie**. Wij willen het **dorpsteam** nog laagdrempeliger en toegankelijker maken. Het dorpsteam is een steeds belangrijkere schakel in de zorg, waar voorzieningen aangevraagd kunnen worden en allerlei zorg gecoördineerd wordt.
- Voor mensen die **moeilijk een baan kunnen vinden** willen we actiever met ondernemers in gesprek over lokale mogelijkheden. Wat de VPB betreft, moet de gemeente jongeren meer ondersteuning bieden om zich beter te kwalificeren voor de arbeidsmarkt. Als VPB willen we zelf als gemeente meer beschermde werkplekken bieden en partners zoeken die dat ook kunnen. Wij zoeken hiervoor samenwerking binnen de eigen ABG en in de regio, zodat voor ieder de juiste plek kan worden gevonden, van (vrijwilligers)werk tot daginvulling.

Vergrijzing en mantelzorg

In heel Nederland neemt de vergrijzing toe, ook in Baarle-Nassau. Ouderen wonen langer thuis en zijn meer afhankelijk van mantelzorg. Daarom is het belangrijk dat er goede zorgvoorzieningen zijn, ook ter voorkoming van eenzaamheid. Wij zetten in op versterking van projecten tegen eenzaamheid en wij faciliteren ontmoetingsactiviteiten. Seniorenverenigingen vinden wij erg waardevol en we zullen hen helpen waar nodig.

De VPB wil dat er meer ondersteuning komt voor de vrijwilligers en de mantelzorgers, zodat deze waar nodig worden ondersteund en niet worden overvraagd. Het mantelzorgcompliment herstellen wij in ere en we draaien de bezuiniging van het huidige college daarop terug.

Verborgene armoede

Een deel van de huishoudens met financiële problemen is niet in beeld bij de gemeente. Deze verborgene armoede komt vaker voor dan veel mensen denken, dit speelt bijvoorbeeld bij mensen met een goed inkomen, maar met te hoge vaste lasten. Het komt voor bij jong en oud. Wij willen de verborgene armoede in Baarle-Nassau **actief opsporen** en tegengaan door betere signalering bij verenigingen, scholen en andere maatschappelijke organisaties. Schaamte speelt vaak een rol bij armoede. Daar willen we rekening mee houden en laagdrempelig hulp bieden, om te voorkomen dat mensen in de officiële schuldhulpverlening komen. De gemeente moet actiever informeren over de diverse ondersteunende regelingen die er zijn, zoals de bijzondere bijstand en het jeugdsportfonds.

Verslavingsproblematiek

Wij vinden dat er -naast de inzet op de problemen van de productie en dumping van drugs- ook aandacht moet zijn voor de vraagzijde. In onze gemeente gebruikt een aantal jongeren vrij veel soft- en harddrugs. We willen dit drugsgebruik onder jongeren terugdringen. Dat doen wij door een campagne gericht op preventie en meer samenwerking tussen de gemeente, de GGD en het jeugd- en jongerenwerk. De VPB wil ook graag dat er rookvrije zones op en rondom sportvelden en schoolpleinen worden ingesteld.

Inburgering

Elke gemeente is verplicht om statushouders (vluchtelingen van wie de asielaanvraag is ingewilligd) die aan haar zijn toegewezen een plekje te geven en te helpen inburgeren. Dat begint met een woning en dat betekent dat hier rekening mee moet worden gehouden in het woonbeleid. Andere belangrijke zaken zijn: goed taalonderwijs en het integreren in de gemeenschap, school en bekendheid met maatschappelijke organisaties en verenigingen. Wanneer de gemeente statushouders ondersteunt om goed te integreren in de gemeenschap, kan dat veel toekomstige problemen voorkomen. Gezien de ontwikkelingen voor de toekomst verdient dit onderwerp de komende periode aandacht van de dorpsverbinder, het dorpsteam en van de gemeenteraad.

Meepraten, -denken en -doen

Bestuurscultuur en burgerparticipatie

Alle politieke partijen hebben de mond vol van burgerparticipatie. In de praktijk is daar -mede door corona- de afgelopen jaren niet de invulling aan gegeven die wij voor ogen hadden. Inspraak, meedenken en meedoen zijn geen dingen die de gemeente alleen voor de vorm zou moeten doen. Als VPB zetten wij ons daarom in voor een daadkrachtig, open en toegankelijk gemeentebestuur. We willen af van handje-klap en het voorkoken van besluiten. Wij doen wat we beloven en verwachten dat ook van anderen.

- De VPB luistert en wil **jouw mening** horen. Inwoners moeten makkelijker hun mening kunnen geven over de onderwerpen die spelen in Baarle-Nassau. We willen dat de gemeente met alle bevolkingsgroepen, jong en oud in gesprek gaat en we vinden het belangrijk dat open en eerlijk gecommuniceerd wordt.
- Na inspraak van inwoners overheerst te vaak het gevoel dat er niets met de inbreng is gedaan en wordt te snel overgegaan tot besluitvorming door het college of de gemeenteraad. Het is belangrijk open te praten over de **verschillende verwachtingen** die er zijn. Want ook communiceren over de (on)mogelijkheden en wat er wel of niet met ideeën is gedaan hoort bij goede communicatie en het betrekken van inwoners.
- **Gelijkwaardigheid** tussen inwoners en de gemeente is wat de VPB betreft de kern van burgerparticipatie. De ideeën en motivatie die inwoners hebben zijn gelijkwaardig aan die van de gemeente en kunnen juist ten goede worden ingezet.
- **Ulicoten en Castelré** horen bij onze gemeente, maar hebben hun eigen unieke dorp en cultuur. Hun inwoners kennen hun eigen gemeenschap het beste. Daarom wil de VPB dat de gemeente intensief samenwerkt met de inwoners van deze dorpen.
- De gemeente moet meer gebruik maken van bestaande instrumenten, zoals het burgerinitiatief, maar ook nieuwe **communicatiekanalen**. Denk bijvoorbeeld aan een interactieve en digitale vorm van burgerraadpleging die alle inwoners de kans geeft mee te denken en doen. Zo worden meer groepen bereikt, vooral jongere generaties. We willen bijvoorbeeld “the right to challenge” en het Burgerpanel aan de mogelijkheden toevoegen.
- De **adviesraad sociaal domein** geeft namens cliënten en betrokkenen bij de zorg, gevraagd en ongevraagd advies op het gebied van het sociaal domein. De VPB wil de adviesraad eerder betrekken bij zaken die spelen in het sociaal domein. Ook zou de VPB meer gebruik willen maken van input van cliënten zelf, bijvoorbeeld van **ervaringsdeskundigen**.

Communicatie

Als grensgemeente zijn er veel verschillende wetten en regels waar we dagelijks mee te maken hebben. Wij willen specifieke **grensinformatie** toegankelijker maken om werken, studeren en wonen aan beide kanten van de grens makkelijker te maken. Het grensinformatiepunt moet duidelijker zichtbaar worden en inwoners en bedrijven fysiek en digitaal naar de juiste informatie leiden.

Communicatie is enorm belangrijk voor ons. De **website van de gemeente** moet gemoderniseerd worden en informatie en formulieren moeten beter vindbaar zijn. De gemeente moet moderne vormen van online media inzetten om inwoners te bereiken. Denk hierbij aan intensiever gebruik van Social Media. De gemeente moet oog hebben voor inwoners die het lezen en begrijpen van ingewikkelde teksten lastig vinden en haar taalgebruik hier nadrukkelijk op aanpassen.

Bij grensoverschrijdende dossiers moet er meer samen met Baarle-Hertog worden gecommuniceerd. De coronatijd heeft ons geleerd dat heldere communicatie vanuit de twee gemeentes heel belangrijk is. Dezelfde boodschap, op hetzelfde moment.

Laaggeletterdheid

Ongeveer één op de zes mensen in Nederland heeft moeite met lezen en schrijven. Dat veroorzaakt problemen op het gebied van meedoen, schulden, arbeidsparticipatie, het gevoel van eigenwaarde en de snelle digitalisering van de maatschappij. In samenwerking met Theek5 is het Taalhuis gestart om laaggeletterdheid aan te pakken en dat vinden wij heel waardevol. We willen meer bekendheid geven aan dit belangrijke initiatief en verbinding leggen met andere verenigingen en organisaties. De gemeente moet ervoor zorgen dat laagdrempelig hulp wordt geboden aan mensen die laaggeletterd zijn. Schaamte moet hierbij worden vermeden, bijvoorbeeld door hulp bij mensen thuis aan te bieden of hen digitaal te ondersteunen.

Digiwijs

De afgelopen jaren heeft de pandemie de digitalisering van de samenleving versneld. We zijn steeds meer online gaan doen. Sommige mensen hebben hier moeite mee, omdat ze niet goed met een computer om kunnen gaan, laaggeletterd zijn of zelfs volledig digibeet zijn. Daarom willen wij dat de gemeente extra gaat inzetten op samenwerking met bibliotheek Theek5 en andere organisaties om iedereen die dat wil de ondersteuning te geven die zij nodig hebben. Wij willen de drempel verlagen, dus zetten wij zowel in op training op locatie, als op de mogelijkheid van een **digicoach** in de vorm van een vrijwilliger bijvoorbeeld, die bij mensen thuis komt.

Klantcontactcentrum

Een laagdrempelige dienstverlening bestaat uit een combinatie van fysiek en digitaal. Een klantcontactcentrum dichtbij mensen, waar nodig bij mensen thuis, kan de kloof naar de gemeente verkleinen. Wij willen de digitale dienstverlening uitbreiden en zoals eerder aangegeven tegelijkertijd meer hulp voor mensen die niet digitaal vaardig zijn.

Zelfstandig door samenwerken

Ambtelijke samenwerking

De Rijksoverheid heeft de afgelopen jaren steeds meer taken naar de gemeenten overgeheveld. Soms met minder dan de daarvoor de benodigde middelen. Met andere woorden: de gemeente moet meer doen en heeft meer verantwoordelijkheid, terwijl daar niet altijd voldoende geld voor is. Voor de VPB is daarom al jarenlang glashelder dat Baarle-Nassau te klein is om zelfstandig alle ambtelijke kennis en vaardigheid in huis te halen die nodig is om alle taken goed in te kunnen vullen. Dat zou namelijk betekenen dat de kosten voor onze inwoners enorm zouden oplopen. Het is beter om die lasten te delen met andere gemeenten en dat doen we in de **ABG** samenwerking met Alphen-Chaam en Gilze-Rijen. De ABG is uitgebreid geëvalueerd en de gemeenteraad heeft recent het bestuurlijk toekomstperspectief vastgesteld. Wij zijn voorstander van dit perspectief. De ABG is niet het einde van zelfstandigheid, maar een voorwaarde voor goede dienstverlening.

De VPB zet in op de doorontwikkeling van de ABG wat betreft de organisatie, onderlinge samenwerking en het besturingsmodel. Daarbij volgen wij de evaluatie en het advies "Berenschot", namelijk dat het wenselijk is te kijken naar enkele ontwikkellijnen die nog openstaan, zoals een herinrichting van het besturingsmodel. De ABG zal in de bedrijfsvoering kritisch moeten blijven op de kosten en tegelijkertijd een aantrekkelijke werkgever en organisatie zijn om gekwalificeerd personeel te werven op een krappe arbeidsmarkt. Daar heeft het gemeentebestuur van Baarle-Nassau ook een rol in, door het vertrouwen in de ABG uit te dragen.

Samenwerkingspartners

Vanwege onze unieke positie als enclavedorp omringd door meerdere Vlaamse gemeenten, hebben we veel verschillende samenwerkingspartners. We werken zoals gezegd samen met Alphen-Chaam en Gilze-Rijen in de ABG, maar ook met de buurt- en dorpsraad van Castelré en Ulicoten binnen onze eigen gemeente. Grensoverschrijdend stemmen we zaken af met Baarle-Hertog en België in de Enclaveraad. Maar we werken ook samen in de bredere regio met bijvoorbeeld Hoogstraten, Breda en Tilburg. Dit vraagt om realistisch en doortastend bestuur. De belangen van onze inwoners moeten het uitgangspunt zijn, maar compromissen zullen soms onvermijdelijk zijn.

- De samenwerking met Baarle-Hertog heeft met de **Enclaveraad** (via de **BGTS**) een nieuwe vorm gekregen. We zijn twee dorpen, maar één gemeenschap. We zijn burens die samenwerken waar het nodig, nuttig en logisch is, zoals bij een cultuurcentrum, bibliotheek of brandweer. We blijven wel twee verschillende landen met verschillende culturen en wetten. Daarom zijn een goede verstandhouding, communicatie en duidelijke afspraken extra belangrijk. Het samenwerkingsverband moet zorgvuldig ingevuld worden met gezamenlijke dossiers zoals het nieuwe Cultuurcentrum, het mobiliteitsbeleid en de bibliotheek. De VPB wil daarnaast bijvoorbeeld op thema's als de natuur, de agrarische sector, het aanzicht van het centrum, leegstand van winkels en de energietransitie meer samenwerking in de Enclaveraad.
- Naast de ABG en de Enclaveraad is **samenwerken in de regio** van groot belang. De gemeente moet voor andere partijen een betrouwbare partner zijn en hierin investeren. Of het nu gaat over de GGD, de Veiligheidsregio, de Omgevingsdienst of de Regionale Energiestrategie. Als kleine gemeente hebben we de kennis en omvang van de regio nodig om het behapbaar en betaalbaar te houden voor onze inwoners. Regionale samenwerking betreft ook de andere kant van de grens met Belgische gemeenten zoals Hoogstraten, Ravels, Merksplas en Turnhout.

Toekomst voor jongeren in Baarle

De jeugd heeft de toekomst

Veel van wat de gemeente vandaag besluit, gaat over de toekomst. Daarom willen we veel intensiever met en voor jongeren de politiek vorm geven. Ook willen we dat de gemeente meer inzet op de modernisering, toegankelijkheid en aansluiting bij onze jeugd, maar ook de andere maatschappelijke organisaties en verenigingen. Dat doen we op de volgende manier:

- Participatie van **jongeren en jongvolwassen in het openbaar bestuur** vinden we zeer belangrijk en is voor de VPB een speerpunt. Om jongeren meer te betrekken moeten we nieuwe strategieën bedenken. Bijvoorbeeld door de inzet van nieuwe media, polls en thema's die hen aanspreken en die aansluiten bij hun leefwereld.
- De **jeugdgemeenteraad** heeft vernieuwing nodig. De VPB vindt het belangrijk dat jongeren leren dat ze zelf invloed hebben op hun leefomgeving en gemeente. De VPB wil de jeugdgemeenteraad nieuw leven inblazen en experimenteren met bijvoorbeeld de leeftijd van deelnemers door te werken met gemengde of wisselende leeftijdsgroepen.
- Het **openbaar vervoer** is voor iedereen belangrijk, maar voor de jeugd wellicht van het allergrootste belang, vanwege hun middelbare school of studie. Daarnaast biedt het openbaar vervoer hen de kans om zich te oriënteren op de wereld buiten Baarle-Nassau, andere sociale netwerken en veel meer. We zetten ons in voor het behoud van de bestaande busvoorzieningen naar Breda en Tilburg.
- Ontmoeting met de natuur, bewegen en spelen zijn van groot belang voor onze kinderen. De VPB wil daarom **nieuwe speeltuinen** inrichten vanuit de visie op "natuurlijk spelen". Bestaande speeltuinen willen we waar mogelijk vergroenen en als groot onderhoud nodig is, willen we ze renoveren vanuit natuurlijke inrichtingsprincipes.
- Natuureducatie en het informeren van jongeren over de impact van gedrag en beleidskeuzes op het klimaat en de biodiversiteit, mogen van de VPB zowel op school als in het openbaar groen meer aandacht krijgen.
- In het nieuw te bouwen cultuurcentrum moet wat de VPB betreft ruimte zijn voor ontmoeting en **activiteiten voor en door jongeren**. De huiskamer van Baarle-Nassau moet specifiek plek bieden aan de jeugd. De behoefte van jongeren naar vernieuwing en verfrissing moet daarbij het uitgangspunt zijn in plaats van inpassing in het bestaande aanbod.

Onderwijs van A tot Z

Ieder kind heeft recht op kwalitatief goed onderwijs. De ontwikkelingslijn voor kinderen van 0 t/m 16 jaar oud moet, juist in ons kleine dorp, extra ondersteund worden.

- De VPB wil dat de **peuteropvang** toegankelijk is voor alle kinderen in Baarle vanaf 2,5 jaar. Wanneer ouders dit niet kunnen betalen, willen we dat de gemeente hen financieel tegemoet komt. We willen de gemeentelijke steun zoals deze nu bestaat in stand houden.
- In ons grensdorp zijn een **Nederlandse en een Belgische basisschool**. Een deel van de Nederlandse ouders kiest er om praktische en financiële redenen voor om hun kinderen naar

de Belgische school te laten gaan. Regelmatig komen deze Nederlandse kinderen in de bovenbouw weer terug naar de Nederlandse school vanwege de aansluiting met het Nederlandse middelbaar onderwijs. Door de verschillende onderwijsmethodes kan dit leiden tot leerachterstanden die specifieke aandacht vereisen van de leerkracht. Wij willen daarom dat de gemeente een actievere rol gaat spelen in de voorlichting over de voordelen van het volgen van Nederlands basisonderwijs.

- Voor alle kinderen is culturele vorming een belangrijk onderdeel van hun ontwikkeling. De VPB wil daarom meer inzetten op goed **cultuuronderwijs**. Wij willen er samen met de intermediair van Cultuurplaats voor zorgen dat kinderen met meer cultuurvormen kennis kunnen maken. Dit bereiken we door het aanbod samen met het cultuurcentrum, de muziekacademie en de scholen te vergroten en toegankelijk te maken.
- Wij vinden de **middelbare school De la Salle** een belangrijke voorziening voor kinderen uit onze gemeente en de regio. Het is een laagdrempelige toegang tot de volgende fase van de schoolloopbaan van kinderen. Daarom zullen wij altijd een luisterend oor hebben voor de behoeftes van de De La Salle school en waar mogelijk helpen om de school te behouden voor de Baarlese jeugd. De school moet goed toegankelijk zijn, bijvoorbeeld door veilige fietsverbindingen.
- Ook kinderen die meer zorg of **speciaal onderwijs** nodig hebben, moeten toegang hebben tot passend onderwijs. Wij willen de samenwerking tussen de gemeente, jeugdzorg en de school verbeteren, zodat echt kan worden aangesloten bij wat een kind nodig heeft. Bij passend onderwijs hoort ook passend en betrouwbaar leerlingenvervoer.

Jeugddorpsverbinder

Net zoals er een centrale dorpsverbinder is die deel uitmaakt van het dorpssteam, willen we ook een “jeugddorpsverbinder”. Een centrale positie vanuit het jongerenwerk. Deze krijgt als opdracht nog actiever en meer in verbinding te gaan met onze jeugd. We gaan op zoek naar iemand die goed kan inspelen op de problematiek, behoeftes en vraagstelling van onze jongeren. Iemand die vanuit het dorpssteam verbindingen legt tussen jongeren, scholen, maatschappelijke organisaties, sportverenigingen, jeugdwerk en het cultuurcentrum. Daarnaast organiseert hij of zij laagdrempelige activiteiten met als doel een vertrouwde, veilige plek voor jongeren te creëren binnen onze gemeenschap. We willen een jeugddorpsverbinder die vroegtijdig kan signaleren, voorlichting kan geven, helpen en aan preventie kan doen.

Een leefbaar en levendig dorp

Centrum

Baarle heeft veel winkels waarvan de meeste draaien op het toerisme en de prijsverschillen tussen Nederland en België. Tank-, tabak- en vuurwerktoerisme geven veel overlast en voegen weinig waarde toe aan onze lokale economie. Wij willen samenwerken met Baarle-Hertog om van Baarle als geheel weer een prettige winkelomgeving te maken voor iedereen, zonder overlast voor inwoners, bijvoorbeeld van het laden en lossen bij winkels.

De VPB vindt het belangrijk dat Baarle een gezellig en levendig centrum houdt, niet alleen voor de toerist, maar ook voor de eigen inwoners. De VPB wil daarom de winkels in het centrum behouden en geen verplaatsing naar het industrieterrein of buitengebied.

Het Masterplan Centrum geeft vorm aan het nieuwe centrum. Er is lang nagedacht over dit plan en er is veel geld aan besteed. Nu is het nu tijd voor actie! Wij willen dat dit plan binnen 5 jaar wordt uitgevoerd. Ook moet snel samenwerking met Baarle-Hertog worden gezocht voor invulling van gezamenlijke delen van het centrum en tegengaan van leegstand. Daarnaast streven wij ernaar om de uitstraling van gevels in het centrum te verbeteren. Op dit moment is dit geen onderdeel van het Masterplan Centrum, terwijl hier volgens de VPB wel een kans ligt. We willen graag samen met Baarle-Hertog verkennen hoe we dit vorm kunnen geven.

Recreatie

De VPB wil de recreatie en het ecotoerisme versterken door bestaande natuurgebieden te verbinden, nieuwe natuurgebieden aan te leggen en tegelijk de natuur beter te beschermen. Hierbij vinden wij het heel belangrijk dat er recreatiemogelijkheden zijn voor onze eigen bewoners.

Het bosgebied Goordonk en rondom de visvijver willen we kwalitatief verbeteren zodat het meer mogelijkheden voor recreatie biedt. Wij denken hierbij aan het verbeteren van wandelpaden, looproutes en een losloopgebied voor honden. Dit willen we vormgeven in overleg met de buurt, de ondernemers en de bosbeheerder, zodat onze eigen inwoners hier met plezier kunnen recreëren. Het Bels lijntje is voor de natuur, onze inwoners en recreanten onmisbaar en moet als belangrijke ecologische verbindingzone blijven bestaan. Op geschikte plaatsen willen wij laadpunten voor elektrische fietsen plaatsen.

In het buitengebied horen vooral kleinschalige, duurzame recreatieve initiatieven, die de waarde van de natuur voorop stellen. Bestaande vakantieparken willen we aanmoedigen mee te gaan in deze groene visie en zichzelf te verduurzamen en klaar te maken voor de toekomst. Ook maken wij ons hard om de stankoverlast van intensieve veehouderijen zoveel mogelijk te beperken. Hierop moet de gemeente actief gaan handhaven. Minder stankoverlast komt verblijfstoerisme en de recreatieve mogelijkheden ten goede.

Sport

Bewegen en sport zijn erg belangrijk, omdat dat goed is voor de gezondheid en kansen biedt voor ontmoetingen. Wij willen sportactiviteiten blijven stimuleren, bijvoorbeeld door de inzet van buurtsportcoaches. Wij willen uitvoering geven aan de afspraken uit het sportakkoord. Ook moet Sportpark de Bremer beschikbaar blijven als sportfaciliteit voor de inwoners van Ulicoten.

In Baarle-Nassau en Ulicoten zijn er veel faciliteiten beschikbaar voor de verschillende verenigingen. Doordat elke vereniging alles voor zichzelf regelt, wordt onnodig geld uitgegeven en worden ruimtes en middelen soms te weinig gebruikt. Wij vinden dat de verschillende verenigingen beter moeten samenwerken en willen daarom een overkoepelend overleg om die samenwerking te realiseren.

Cultuur

Begrip voor elkaar begint met kennismaken met verschillende culturen en kunstvormen. Daarom willen wij samenwerken met de basisscholen om kinderen al op jonge leeftijd kennis te laten maken met het lokale cultuuraanbod in het cultuurcentrum en van andere organisaties.

Wij zien dat er nu vrij weinig vernieuwend cultuuraanbod is voor jongeren. De Baarlese culturele organisaties hebben over het algemeen een verouderd ledenbestand met activiteiten gericht op deze doelgroep. Dit maakt voor jongeren de drempel hoger en cultuur minder aantrekkelijk. Wij willen met jongeren in gesprek over vernieuwing en zetten in op de organisatie van modernere vormen van kunstbeoefening, zoals urban culture of graffiti. We stimuleren het cultuurcentrum, de jeugd dorpsverbinder, het jeugdwerk, de Cultuurplaats en de jongeren zelf om beter samen te werken om een passender aanbod mogelijk te maken voor deze doelgroep.

Wij vinden ook dat onze Baarlese cultuurhistorie veel meer zichtbaar gemaakt mag worden. We hebben een rijk verleden met prachtige verhalen, waaruit onze identiteit is ontstaan. Deze verhalen mogen we niet vergeten en initiatieven die hier invulling aan geven, nu of in de toekomst zullen wij steunen. Kunst in openbare ruimte willen wij extra stimuleren en wij willen hier budget voor vrijmaken.

Nieuw Cultuurcentrum Baarle

Het nieuwe Cultuurcentrum Baarle moet een centrale laagdrempelige ontmoetingsplek zijn voor iedereen. Er zijn al plannen voor de nieuwbouw zelf, maar laten we ook de omgeving van het nieuwe Cultuurcentrum meenemen.

De VPB wil de omgeving inrichten als een openbaar toegankelijk en groen multifunctioneel park, dat ook te gebruiken is als evenemententerrein. Wij willen mensen die werken in de cultuursector betrekken bij onze plannen en de vormgeving. Het parkachtige evenemententerrein biedt kansen voor nieuwe evenementen en kan drukte en overlast meer spreiden tussen het Sint Annaplein, de Loswal en het Cultuurcentrum.

Ten slotte moet het nieuwe Cultuurcentrum inmiddels gewoon gebouwd gaan worden. De plannen zijn vastgesteld; het is tijd om zo snel mogelijk de bouw in gang te zetten. Hoe langer we wachten, hoe minder vierkante meter cultureel centrum we krijgen gezien de prijsstijgingen in de bouw.

Economie, toerisme en financiën

Actie voor een duurzame economie!

Wij kiezen voor een gemeente die zich actief bezighoudt met het vormen van de economie van ons dorp, juist voor de lokale ondernemer. Daarbij is overleg met alle verschillende soorten ondernemers heel belangrijk. Iedereen moet worden gehoord: de horeca, de winkeliers, de campingeigenaren, de ZZP'ers, de nijverheids- en dienstensector, agrariërs etc.

De bestemmingsplannen en visies, zoals voor het industrieterrein, moeten opnieuw bekeken worden en er moet meer ruimte worden gemaakt voor de kleine lokale ondernemer. De VPB is geen voorstander van (industriële) bebouwing rechtstreeks naast Kapel Nijhoven. Hier dient voldoende ruimte omheen te blijven om de cultuurhistorische waarde en de rust van de kapel te bewaren.

De VPB wil initiatieven op het gebied van duurzame en circulaire economie extra stimuleren en ondersteunen. Ondernemers die zich actief inzetten voor duurzame en sociale doelen vinden in ons een partner.

Toerisme met toegevoegde waarde

Baarle ligt in het midden van de groene driehoek tussen Breda, Tilburg en Turnhout. Daarom vinden wij dat promotie van het toerisme samen met de hele regio en alle toeristische ondernemers moet plaatsvinden. Er moet hiervoor meer gebruikt worden gemaakt van digitale media. Baarle moet samen met de omliggende gemeenten meer aandacht vestigen op de groene omgeving.

Informatie kan gegeven worden via ons informatiepunt Visit Baarle, maar ook door meer inzet op samenwerking via **toerisme de Baronie**, Land van Mark&Merkske en via winkels en horeca. Visit Baarle moet naast informeren, meer eigen initiatief nemen om Baarle aantrekkelijker te maken en houden voor toerisme.

Financiën

De taak van de gemeente is het zorgen voor dienstverlening en het vormgeven van de gemeente en samenleving zoals we dat met elkaar afgesproken hebben. Dat moet betaalbaar zijn en blijven, voor iedereen. De kosten van onze zelfstandigheid en het vergroten van onze bestuurskracht mogen de belastingdruk niet onbetaalbaar maken. Samenwerking is wat de VPB betreft essentieel om de belastingdruk voor alle inwoners te beperken. Zelfstandigheid kost geld, door samenwerking houden we de kosten beheersbaar.

Onze gemeente heeft een flink spaarpotje opgebouwd, de Algemene Reserve. Als dit spaarpotje te groot is, kun je stellen dat de belastingdruk ook onnodig hoog is. Met andere woorden, deze reserve kunnen we inzetten om de belastingdruk te beperken. We vinden het niet nodig dat de gemeente een grote spaarpot aanhoudt, zeker nu veel mensen moeite hebben om hun vaste lasten en energierekening te betalen. Deze reserve moet worden gebruikt voor initiatieven en projecten die meerwaarde hebben voor onze inwoners en gemeente.